

Juelstruphornet

Skrevet 2002 af Poul Christensen

Vores historie bygger på skriftligt kildemateriale, det som er nedskrevet og som sammen med andet materiale beretter om det der er sket. Tiden der gik forud, hvor man endnu ikke havde et skriftsprog kalder vi forhistorien. Der må vi støtte os til de heldigvis mange ting, som er dukket op af jorden i tidens løb, hvortil vi så må lægge vores fantasi og opbygget viden. Selvom vi således ikke har nedfældede vidnesbyrd til at bekræfte os, så gør det i grunden heller ikke noget at vi med en stenøkse i hånden selv må gøre os vore tanker.

Her i februar fik vi besøg af Peter Hansen, der gjorde os opmærksom på noget vi slet ikke havde nogen anelse om, men som på en eller anden måde føjer en brik til den fornemmelse vi har, at vores egn er noget særligt.

I sommeren 1945 gravede Chr. Hansen og hans søn Peter tørv i den moseparcel, der hørte med til deres ejendom, et statshusmandsbrug på Juelstrup mark. Ovenfor "Ved Bjerget" i Støvring lå dengang en lille mose, oprindelig en mindre sø der var blevet udtørret og efterhånden var groet efter, og så var blevet til mose, hvor man i de tider hentede sine tørv til brændsel. I dag skærer Vester Primærvej igennem det der engang var mose, og kort før vejen munder ud i Nibevejen blev der en dag i 1945 gravet tørv, og ca. 1 meter nede i tørvejorden gjorde man et fund. Chr. Hansen stod nede i tørvegravningshullet og kastede tørvejorden op til sønnen, da det pludselig lød fra Peter: "Hvad er det her for noget"? "Bare noget skidt, smid det væk", sagde faderen, men Peter stod med et fuldt bevaret horn i hånden. En oplevelse han aldrig har glemt.

Juelstruphornet

Nej, det var ikke af guld som de to fra Sønderjylland, men smukt var det, egentlig kønnere end dem af ædelt metal fra Tønderegnet, som Oehlenschläger engang gjorde så berømte med sit digt "Guldhornene".

Chr. Hansen tog sit fund med ned til lærer Hans Poulsen, der fik fat i Peter Riismøller fra Ålborg Historiske Museum, og også skrev om fundet i Ålborg Stiftstidende, da det jo unægtelig var noget af en sensation. I 1946 nåede hornet via Danmarks Geolo-

giske Undersøgelser(!) til Nationalmuseet, hvor man med begejstring undersøgte det, med de midler man dengang havde til rådighed, og Chr. Hansen fik 300 kr. i findeløn for dette stykke danefæ, som det jo var. Derefter kom hornet i museets magasin.

Det horn som Hansen dengang fik med op på tørvespaden er 39 cm langt, et udsøgt stykke oksehorn i rødbrun farve, der i den spidse ende har et pibestykke med 5 ringe, mens den i den brede åbning har et beslag lavet af en bronzeplade, der forneden løber ud i 18 tunger, der hver især er fæstet til hornet med små nitter. På dette mundingsbeslag har der oprindelig været 3 ringe, men da man fandt det var de 2 væk. Bortset fra disse 2 manglende ringe er det et meget velbevaret fund. Pibestykket er ikke til at trutte i, da det er et lukket horn, det har været til pynt ligesom det bronzebeslag der pryder åbningen. Der er tale om

et drikkehorn, og det er lavet omkring ved den tid hvor Støvring opstod, ca. 200-300 år efter Kristi fødsel. Så meget ved vi.

Hornet er altså fra forhistorisk tid, så vi må nu tage fantasien til hjælp. Hvad skulle dog fa datidens mennesker til at smide et sådant pragtstykke i en tilgroende sø eller mose? Vi ved i dag at netop området omkring det sted hvor mosen lå, bærer tydelige spor af at jernalderfolket har boet her. Marit Terp har bl.a. fundet myremalm her hvor der nu bliver bygget. Vi ved også at man har fundet mange ting i moser rundt om i hele landet, ligesom man har fundet mennesker, der er blevet ofret til den eller de guder, man dengang troede på kunne hjælpe en gennem tilværelsen.

Derfor er der ikke nogen tvivl om at det smukke Juelstruphorn er en offergave til højere magter. Måske er hornet gået rundt en sidste gang med et eller andet drikkeligt, inden man højtideligt har givet det bort til Odin eller hvad man nu har kaldt modtageren.

Knap 2000 år senere dukker hornet så frem af mulden igen, og det kan næsten ligne en tanke, at da man 25 år senere fik lavet et byvåben til den nydannede Støvring Kommune, så viser det en træstub flankeret af to horn. Der skulle vel ikke gemme sig endnu et drikkehorn oppe ved Juelstrupparken?

Egentlig burde Juelstruphornet ikke ligge gemt bort i København, men være at se på Års Museum!